

Naturskyddsföreningen

Tips för att ordna en klädbytardag

Ordna en klädbytardag ni också! Det är roligt, bra för miljön och uppskattat. Våren 2026 sker "Sveriges största klädbytardag" lördagen den 18 april.

När: Lördag 18 april

Om lördagen inte passar er går det att göra en klädbytardag i nära anslutning till helgen.

Föreningar, medlemmar, privatpersoner, folkbibliotek, folkhögskolor, museer, kommuner, återvinningsbolag, hyresgästföreningar, bostadsrättsföreningar, högskolor, studenter och företag är varmt välkomna att delta.

Alla som gör ett event och anmäler det till Naturskyddsföreningen får **beställa kampanjmaterialet gratis** (så långt lagret räcker). **Ett krav är också att man efter eventet besvarar en kort enkät** om hur många personer som deltog, antal män/kvinnor och antalet plagg som fick en ny ägare (ni räknar biljetterna som lämnas in). Detta för att Naturskyddsföreningen ska kunna beräkna totala miljönyttan med dagen.

Det får inte kosta något för deltagarna att vara med på en Klädbytardag. Däremot är det fritt fram att ha försäljning av fika om man vill. Ett tips är att låta en skolklass ha fikaförsäljning.

Anpassa Klädbytardagen efter era lokala förutsättningar. Vissa av råden nedan vänder sig främst till Naturskyddsföreningens lokalkretsar.

Anmäl till oss att ni planerar en bytardag. Anmäl er i formuläret på www.naturskyddsforeningen.se/kladbytardagen Eller skicka ett mejl till: kladbytardagen@naturskyddsforeningen.se

Varför Klädbytardag?

Klädbytardagen är ett bra sätt att:

- Minska textilavfallet och spara på jordens resurser.
- Ge kläder ett nytt liv och minska behovet av nyproduktion.
- Skapa en trivsamt och engagerande mötesplats.
- Öka medvetenheten om hållbar konsumtion.

Snabbguide

1. **Planera:** Anmäl ert event till kladbytardagen@natureskyddsforeningen.se. Boka lokal och rekrytera volontärer. Bestäm om deltagarna ska få lämna in 5 eller 10 klädesplagg.
2. **Marknadsför:** Sprid information om eventet lokalt via sociala medier, affischer och pressmeddelanden.
3. **Förbered:** Skaffa klädstänger, galgar, bord och eventuellt en symaskin. Beställ kampanjmaterial från Naturskyddsföreningen.
4. **Genomför:** Organisera inlämning och utlämning av kläder. Se till att kläderna är hela och rena. Värva medlemmar och dela ut Max 5-foldrar till alla deltagare.
5. **Efterarbete:** Skänk överblivna kläder till second hand. Svara på enkäten om hur eventet gick.

Samarbeta med andra

- En framgångsfaktor för en lyckad klädbytardag är att samarbeta. Ni blir fler som hjälps åt och kan hjälpas åt att marknadsföra. Exempel på parter som ofta är intresserade är: kommunen, kommunens avfallsbolag, museum, folkbiblioteket, folkhögskola eller lokala Naturskyddsföreningen.
- Finns det en skola med design/textilutbildning som vill ordna klädbytardagen som projekt som ni kan samverka med? Det är också uppskattat att visa upp re-design eller ha en modevisning i anslutning.
- Om Naturskyddsföreningen riks i tid får kännedom om att flera klädbytardagar planeras på samma ort kommer vi att informera er om varandra. Tanken är att ni ska kunna planera och samverka så att bytena inte konkurrerar ut varandra. På större orter fungerar det fint med flera bytesevent och vi tipsar om att om möjligt samplanera så det går att besöka flera.
- Ta kontakt med en ideell lokal second hand-aktör t ex Myrorna, Stadsmissionen, Erikshjälpen, Emmaus, Röda Korset, Björkåfrihet eller PMU och fråga om ni kan samarbeta. Erbjud dem att ta hand om kläderna som blir över och fråga om ni kan få låna klädställningar, galgar och kanske speglar.

Kampanjmaterial och handledning

Förutom denna instruktion kommer ni att få förslag på insändare, klädkategoriskyltar och annan information per mejl. Vi tillhandahåller ett kampanjmaterial som består av affisch i A3 och ett större format, affischer om resursåtgång för jeans och t-shirt, folder Max 5-plagg per år, IN- och UT-skyltar, klädbiljetter och ett quiz om kläder och konsumtion. Materialet kommer finnas tillgängligt för beställning från mitten av februari på

www.naturskyddsforeningen.se/kladbytardagen

Obs! Om du har frågor om var ditt paket är och om det skickats, kontakta i god tid:

natur@strd.se eller tel 08-702 65 50.

Arrangörsgrupp på Facebook

Missa inte att det finns en Facebooksida för alla klädbytararrangörer runt om i landet där man kan utbyta erfarenheter. Sök på **Sveriges största klädbytardag** på Facebook och begär att få gå med i gruppen.

Uppgifter för er som arrangör

- **Bokar lokal** för bytesdagen
- **Står för kostnader** för hyra, eventuella tillstånd, fika/lunch till volontärer etc
- Ansvarar på plats på bytesdagen och **bemannar evenemanget**
- Kontakt med eventuella lokala aktörer och andra ev. klädbytararrangörer
- Ordnar galgar, bord etc som kan behövas under dagen
- Sköter lokalt pressarbete och annonsering etc om sådant sker (pressunderlag från riks)
- **Ansvarar för informationsspridning på orten**, t ex Facebook, annonsering, kalendarier i lokaltidningar och affischering
- **Besvarar enkät** efter dagen – antal deltagare; män/kvinnor och antal bytta plagg

Målgrupp

Frågan bör ställas för vem som klädbytet anordnas. Tjejer och kvinnor dominerar normalt. Men självklart är även killar och män mer än välkomna som deltagare. För att locka fler män och killar kan ni välja att erbjuda en extra biljett till den som lämnar in herr/killkläder (det kan ju även vara tjejer som lämnar in och vill byta till sig killkläder). Huvudmålgruppen för klädbytardagen är vuxna (från ungdomar och uppåt). För familjer med barn finns ofta redan många marknader och loppisar. Men ni kan välja en annan målgrupp och skriva det på affisch, folder och på Facebook. Exempel på målgrupper kan vara:

- Studenter/elever vid t ex gymnasium, folkhögskola eller universitet
- Killar och män
- Inbjuden skara. Har man brist på tid eller frivilliga kan man ordna en "intern" klädbytardag där inbjudan bara går ut till; exempelvis boende i en bostadsrättsförening, medlemmar i förening eller idrottslag, skola/skolklass eller i ett kompisgäng.
- Kunder och anställda på ett företag eller arbetsplats.

Klädinlämning – rena och fina plagg

Vid många Klädbytardagar uppmanas folk att lämna in plagg mellan ex kl. 9-12 så att man har tid att hänga upp/lägga fram kläder inför eventet. Deltagarna får sedan komma tillbaka, förslagsvis en timme senare när själva klädbytet sker. Om man är många som hjälper till kan man ha inlämning och byte successivt under öppettiden. Dessa byten brukar vara de mest trivsamma och skapa minst stress. Om det är praktiskt möjligt så är det bra att också ha inlämning en dag tidigare under veckan

När deltagaren kommer, lämnar hen in **max 5 eller 10 stycken plagg** (antalet varierar vid de olika klädbytardagarna och bestäms av arrangören) vid "IN"-skylten och får då en biljett för varje plagg som man byter mot nya plagg när man går därifrån. Plaggen ska granskas så att de är hela och rena och inte är urtvättade eller noppiga. Det sista är extra viktigt för trikåplagg. Tumregel är att kläderna ska vara **i så fint skick att någon vill byta till sig dem**. Om ni gör ett event på Facebook rekommenderar vi att tydligt skriva i vilket skick ni önskar plaggen är.

Vår starka rekommendation är att ni **inte tar emot kläder, skor eller accessoarer från Shein och Temu, och undermärken till Shein**. Skälet är att produkter från dessa företag har fått kritik för bristande hållbarhet, dåliga arbetsvillkor och negativ påverkan på miljön. Den främsta anledningen är dock att vi inte kan garantera att dessa plagg är säkra att bära eller hantera. Ni kan läsa mer om denna rekommendation i [FAQ för klädbytardagen](#).

Det bästa ni kan göra för att motverka att era besökare tar med plagg från Temu eller Shein är att tydligt kommunicera innan och under att dessa plagg inte får lämnas in. Ha med informationen när ni marknadsför er klädbytardag. Viktigt att ha med i ett facebook-event och skriv till på affischer.

Funktionärer och medhjälpare

Tre personer är minimum för en liten Klädbytardag. För att hålla god ordning och se till så att ni håller er till maxantalet i lokalen **kan det behövas ytterligare personer**. En person bör finnas vid inlämningsdisken, en vid utlämningen och 1–2 som lägger fram och hänger upp kläderna.

Vid en större klädbytardag behövs många fler personer. På en stor ort är det bra att ha flera bord för inlämning/utcheckning så inte kön blir för lång.

Bjud de som ställer upp som funktionärer på lunch och/eller fika under själva klädbytardagen.

Använd volontärbyrån. Sätt igång att rekrytera funktionärer tidigt. Efterlys volontärer på Volontärbyrån. www.volontarbyran.org Erbjud de volontärer som önskar **ett intyg för sin volontärinsats**, som merit till sitt CV.

Mejla till personer i lokalföreningen, bjud in till en planeringsträff och fråga om de vill vara med och hjälpa till. Många vill inte vara med i planeringsgruppen men ställer gärna upp som funktionärer.

Sykunnig med symaskin

Uppskattat och vanligt på klädbyten är att ha en symaskin och sykunnig i lokalen för att hjälpa besökarna med enklare uppläggningar eller intagningar av plagg. Ett annat tips är att ha en person på plats som kan visa eller göra lagningar av plagg.

Lokalen

Lokalen kan vara av olika art beroende på hur stort ni förväntar er att eventet ska bli. En konsertlokal, ett museum, foajé till bio/teater, biblioteket, samlingslokal, en yta i en galleria eller köpcenter, bygdegård, ett lokalt café, gymnastiksal, skola eller en lokal i hyresgästföreningen eller utomhus i ett tält är några exempel

Utrustning och saker att tänka på

Material som behövs till Klädbytaraktiviteten är följande:

- **Klädstänger** för klänningar, skjortor, jackor och toppar. En standardstång rymmer ca 40 plagg. Fråga om ni kan låna på second hand.
Mindre arrangemang (upp till 40 besökare): 2 stänger
Medelstort arrangemang (40–100 besökare): 3–4 stänger
Större arrangemang (över 100 besökare): 7–8 stänger
- **Galgar** anpassat efter hur många stänger ni har. Fråga om ni kan låna på en second hand.
- **Bord, byråer, bänkar eller hyllor** att lägga vikta plagg på. Exempel på plagg som gör sig bra vikta är jeans, byxor, t-shirts, linnen. Bord och hyllor i olika nivåer skapar liv i lokalen.
- **Flyttkartonger** om ni behöver bära mycket kläder från inlämningen ut i lokalen.
- Minst **två bord** för hantering av kläder behövs, ett vid inlämningen av plagg och ett vid utlämningen.
- **Foldern Max 5 och värvningsinfo** vid utlämningen av kläder. Lägg gärna fram kretsprogrammet.
- En **provhörna** i lokalen är bra men inte nödvändigt. Provhörnan kan skapas med hjälp av skärmar som ställs upp, ett draperi eller dylikt. Finns möjlighet att prova kläderna är det större chans att fler kläder byts.
- Minst en **spegel** behövs i närheten av en provhörna. Ju större arrangemang, desto fler speglar behövs.
- En **låda eller korg** vid utcheckningen där Klädbiljetter kan läggas.
- En **låda eller korg** till där **Quiz-svar kan läggas**.
- **Skyltar och posters** som finns att beställa: en som sätts upp vid entrén, en vid inlämningen "IN" – här lämnar du in dina gamla kläder" samt en vid disken för utlämning av plagg märkt "UT" – här löser du ut dina nya kläder".
- Häng upp **värvningsaffischen** med QR-kod på entrédörren, så ser folk den när de väntar på att få gå in, och i lokalen.
- **Kategori-skyltar i A3** (att skriva ut, vi mejlar original) som hängs upp med info om vilka kläder det är, t ex Kjolar, Herrkläder, Provrum dam, Provrum herr osv
- **Belysningen** i lokalen kan behöva kompletteras med egna lampor för att framhäva plaggen och skapa en bra stämning.
- **Musik** är trevligt att ha, antingen live musik eller via musikanläggning.

- Sköna stolar som besökare kan slå sig ner i skapar också en mysig, avspänd känsla som kan få besökarna att vilja stanna längre.
- Överblivna plagg skänker ni till en **lokal second hand**, fråga i förväg om de kan komma och hämta en stund efter att bytet är slut.
- **Klädsel** Använd gärna enhetliga färger på tröjan/skjortan eller sy egna värd/ordensband av tygrester. Fäst en grön Naturskyddsförenings-pin på tröjan eller på bandet.
- **Gratis mat/fika** för de som ställer upp som volontärer.

Använd sociala medier

Använd sociala medier som Facebook och Instagram för att dela och sprida info om er Klädbyttardag! Det är den viktigaste faktorn för att få besökare till ert evenemang. Utse 1-2 ansvariga till ert FB-evenemang och sprid evenemanget till allas vänner och be dem dela. Glöm inte att informera om era Klädbyttardagar på kretsens/arrangörens webbsida.

Viktigt! Naturskyddsföreningen riks kommer be er att skicka info om er klädbyttardag att lägga ut på webbsidan, för er som har arrangemang som är öppna för allmänheten.

Marknadsföring

Sätt upp affischer om er klädbyttardag på caféer, gymnasieskolan, fritidsgården, högskolor, på second hand butiken, universitet, bibliotek, i mataffären, annonstavlor, kultur- och kommunhus eller på förskolor och idrottslokaler.

Texta dag, plats, tid för inlämning och klädbyte och det antal **plagg ni tar emot, 5 eller 10**. Eller skriv informationen i en textfil och klistra på affischen.

Berätta för media

Tala om för lokalpressen/media att ni planerar Klädbyttardagen. Det är bra att skicka ett pressmeddelande några dagar innan. Ni kommer att få ett förslag från oss som ni kan anpassa. Glöm inte radio/teve och kalendarier. Skicka också gärna en insändare någon vecka innan och be att de publicerar på Klädbyttardagen (förslag får ni från oss).

Att synas

Skylta upp så det syns på långt håll när ni är en lokalkrets i Naturskyddsföreningen som är arrangör. Om ni har en grön banderoll är det bra att hänga upp den, och beachflags finns att beställa under Profilmaterial på www.naturskyddsforeningen.se/medlem

Ta hjälp av Studieförbundet!

Studieförbundet (SFR) är Naturskyddsföreningens studieförbund. Om ni är en lokalkrets, prata med SFR på er ort om samarbete och att ni önskar få hjälp med praktiska saker runt Klädbyttardagen. De kan t ex hjälpa er att lokalanpassa och skriva ut affischen. Hitta din kontakt här: <http://www.studieforbundet.se>

Erbjud medlemskap

Genom Klädbyttardagen når Naturskyddsföreningen nya grupper. Medlemmarna är vår mest värdefullas resurs. När vi är många som är aktiva eller stödjer föreningen blir vår röst

starkare. När besökarna checkar ut sina nya kläder – **fråga om personen vill bli medlem**
Och sätt upp en skylt med QR-kod för värvning.

Swisha medlemsavgiften

Ordinarie medlemsavgift kan swishas (ej för ungdom och familj)

Så här gör man: Swisha 360 kr till 123 084 54 04 och skriv det fullständiga personnumret + bok i meddelanderutan så blir man medlem i Naturskyddsföreningen.

Det går också att fylla i ett värvningskort eller autogiroblocket, funkar för alla typer av medlemskap. Vi vill helst ha medlemmar som betalar via autogiro, då får vi lägre kostnader. Om någon inte vet sitt kontonummer, skriv upp telefonnumret (både hem och mobil) så ringer vi från riks.

Skicka värvningstalonger och vykort till oss på nedanstående adress, då behövs inget frimärke:

Naturskyddsföreningen

Svarspost kundnr 110155900

110 04 Stockholm

Frågor om värvning

Lena Rydorff Lena.Rydorff@naturskyddsforeningen.se

Berätta hur det gick

Det värdefullt för oss att veta hur det gick! **Svara på den enkät ni får efter klädbytardagen med frågor om antal besökare, antal plagg** som bytt ägare och hur många ni värvat.

Om någon hinner ta lite bilder när det är full fart på klädbytandet är vi jättegglada för att få dem på mejl. Kolla med personerna ni fotar att de godkänner ev publicering på webb och sociala medier. Vi kommer att hålla er uppdaterade via e-post den närmsta tiden.

Hoppas ni får kul och lycka till med ert klädbyte!

Anmälan, frågor och information

Kontakta oss på epost: kladbytardagen@naturskyddsforeningen.se

Vi som hjälper dig heter Jessica Andréason och praktikant Pelle Anell.

Tack för att du engagerar dig för en hållbar framtid!